รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กฤษดาวรรณ หงศ์ลดารมภ์. 2539. ปริจเฉทในมุมมองใหม่. **ภาษาและภาษาศาสตร์ ปีที่** 14 ฉบับที่ 2 หน้า 1-14.

วิชัย กฤตประโยชน์. 2533. **การณ์ลักษณะในภาษาเมี่ยน.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สาลี่ อารีมิตร. 2529. **หน้าที่และความหมายของคำ เลย ในภาษาไทย.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาต่างประเทศ

Amara Bhamoraput. 1972. **Final Particles in Thai.** Master's Thesis. Brown University.

Benedict, Paul K. 1975. **Austro-Thai : Language and Culture.** New Haven,CT: Human Relations Area Files Press.

Bertrais, Y., R.P. 1979. **Dictionnaire Hmong-Francais.** Bangkok: The Assumption Press.

Bradley, David. 1994. East and South-East Asia. In Moseley, C. & Asher, R. (Eds.), **Language Atlas of the World.** London: Routledge.

Clark, Marybeth. 1989. Hmong and Areal South-East Asia. In Bradley, David (Ed.), **Papers in South-East Asian Linguistics No.11: South-East Asian Syntax.** Pacific Linguistics, A-77.

---------- 1992. Conjunctions as Topicalizers: More on Southeast Asian Languages. In Ratliff, Martha and Schiller, Eric (Eds.), **Papers from the First Annual Meeting of the Southeast Asian Linguistics Society 1991.**

Cooke, Joseph R. 1989. **Thai Sentence Particles and Other Topics.** Canberra: Australian National University.

Fuller, Judith W. 1988. **Topic and Comment in Hmong.** Ph.D. dissertation, University of Minnesota.

Halliday, M.A.K. and Hasan, R. 1976. **Cohesion in English.** London: Longman.

Heimbach, Ernest E. 1979. **White Hmong-English Dictionary.** Southeast Asia Program Data Paper No. 75. Ithaca, NY: Cornell University.

Hopper, Paul J. 1992. Discourse: Emergence of grammar. In Bright, William (Ed.), **International Encyclopedia of Linguistics** : 364-367

Jaisser, Annie. 1992. White Hmong Utterance Particles: An Introduction. **Pan-Asiatic Linguistics Proceedings of the Third International Symposium on Language and Linguistics,** vol.1. Bangkok: Chulalongkorn University.

Li, Charles N. and Thompson, S. 1976. Subject and Topic. **Topic and Subject.** London: Academic Press.

Li, Charles N. 1988. Grammaticization in Hmong : Verbs of Saying. **Paper Presented at the International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics.** Lund.

---------- 1990. Utterance-final Particles in Green Hmong. **Paper Presented at the International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics.** Arlington,TX.

Lyman, Thomas Amis. 1969. The Particle le in Green Miao. **Asia Akanee: Southeast Asian Survey** 1.1:1-14.

---------- 1974. **Dictionary of Hmong Njua, A Miao (Meo) Language of Southeast Asia.** The Hague: Mouton.

Panninee Rudaravanija. 1965. **An Analysis of the Element that Correspond to the Basic Intonation Patterns of English.** DEd dissertation, Columbia University.

Patcharin Peyasantiwong. 1979. Phonological Reduction of some Final Particles in Modern Thai. In Nguyen Dang Liem (Ed.) **South-East Asian Linguistics Studies** vol.4:99-115. PL,C-49.

Strecker, David. 1987. The Hmong-Mien Language. **Linguistics of the Tibeto-Burman Area** 10.2: 1-11.

Tao, Hongyin. 1996. **Units in Mandarin Conversation Prosody, Discourse,and Grammar.** Philadelphia: John Benjamins.

Taweesak Kunyot. 1984. **General Characteristics of Hmong Njua Grammar.** Master's Thesis. Mahidol University.

Terd Chuenkongchoo. 1956. **The Prosodic Characteristics of Certain Particles in Spoken Thai.** Master's Thesis. University of London.

Vanderveken, Daniel. 1990. **Meaning and Speech Acts. vol.1. Principles Language Use.** Cambridge University Press.

Xiong, Lang, Xiong, W.J., and Xiong, Nao Leng. 1983. **English-Mong-English Dictionary.** Milwaukee: Xiong.

ภาคผนวก

ไวยากรณ์ภาษาม้งเขียว: กริยาวลี และ ประโยค

1. กริยาวลี

ในภาษาม้งไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำกริยาเพื่อแสดงกาลและการณ์ลักษณะ แต่จะมีรูปแสดงกาลและการณ์ลักษณะ หากเป็นปัจจุบันกาลจะไม่มีรูปแสดง ประโยคที่ปรากฏลอยๆ โดยไม่มีรูปแสดงกาลและการณ์ลักษณะแสดงว่าประโยคนั้นเป็นปัจจุบันกาล ส่วนอดีตกาลและอนาคตกาลแสดงด้วยรูปแสดงและวลีบอกเวลา รูปแสดงกาลและการณ์ลักษณะในภาษาม้งเขียวมีดังนี้

laib 'ได้' แสดง อดีตกาล
lawm และ tau 'แล้ว' แสดง อดีตกาลและการณ์ลักษณะเสร็จสมบูรณ์
yuav 'จะ' แสดง อนาคตกาล
saam swm และ taab tom 'กำลัง' แสดง การณ์ลักษณะต่อเนื่อง
tseem 'ยัง' แสดง การณ์ลักษณะดำรงอยู่
nyav 'เพิ่ง' แสดง การณ์ลักษณะเพิ่งเสร็จสิ้น

รูปแสดงเหล่านี้ปรากฏอยู่ในตำแหน่งหน้าคำกริยายกเว้น lawm 'แล้ว' ที่จะปรากฏในตำแหน่งหลังกริยาวลี ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างที่แสดงกาลและการณ์ลักษณะต่างๆ ในภาษาม้ง

(1) kuv tus nam hlub tuas tau lawm ob peb xyoo
1-อ ลณ. แม่ ใหญ่ ตาย ไป กล.สบ. สอง สาม ปี
'เมียหลวงของฉันตายไปแล้วสองสามปี'

ประโยค (1) เป็นอดีตกาลเนื่องจากมี lawm ทำหน้าที่เป็นรูปแสดงอดีตกาลกำกับอยู่

(2) kuv yuav tuaj yuav has cov tub ki nuav
1-อ จะ มา จะ บอก ลณ. ลูกชาย ลูกสาว นี้
'ฉันจะมาเล่า(เรื่องราว)ให้พวกลูกหลานนี้(ฟัง)'

ประโยค (2) เป็นประโยคอนาคตกาลเนื่องจากมี yuav ที่เป็นรูปแสดงอนาคตกาลปรากฏอยู่

(3) thaum u mas peb tseem yau yau
เวลา นาน อภ. 1-พ ยัง เล็กเล็ก
'เมื่อก่อนพวกเรายังเล็กๆ'

ประโยค (3) แสดงการณ์ลักษณะดำรงอยู่เนื่องจากมี tseem ปรากฏในประโยค
ตัวอย่าง (4)-(7) นำมาจาก ทวีศักดิ์ คุณยศ (Kunyot, 1984)

(4) nws poo ntoo
3-อ ตก ต้นไม้
'เขาตกต้นไม้'

ประโยค (4) ไม่มีรูปแสดงกาลและการณ์ลักษณะ เนื่องจากเป็นปัจจุบันกาลและการณ์ลักษณะไม่ต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม อาจตีความตามความหมายของคำกริยา poo 'ตก' ได้ว่า (4) เป็นอดีตกาล

(5) tus mpua nuav saam swm noj
ลณ. หมู นี้ กล.ตน. กิน
'หมูตัวนี้กำลังกินอยู่'

ประโยค (5) เป็นการณ์ลักษณะแบบต่อเนื่องหรือดำเนินอยู่ เนื่องจากมี saam swm 'กำลัง' ปรากฏ

(6) puam taab kuv nyav noj mov
เมื่อครู่ 1-อ กล.พส. กิน ข้าว
'ฉันเพิ่งกินข้าวเสร็จเมื่อครู่'

nyav 'เพิ่ง' ทำให้ประโยค (6) เป็นประโยคที่มีการณ์ลักษณะแบบเพิ่งเสร็จสิ้น

(7) koj txwv haus cawv lawm
2-อ พ่อ ดื่ม เหล้า กล.สบ.
'พ่อของคุณดื่มเหล้าแล้ว'

ประโยค (7) เป็นประโยคที่มีการณ์ลักษณะแบบเสร็จสมบูรณ์ซึ่งแสดงโดยรูปไวยากรณ์ lawm 'แล้ว'

โครงสร้างกริยาที่สำคัญอีกโครงสร้างหนึ่งคือโครงสร้างกริยาเรียง คือ ชุดของกริยาที่เรียงต่อกันมากกว่าหนึ่งแต่กริยาแท้มีเพียงคำเดียว และประธานของกริยาเรียงเป็นประธานของกริยาแท้ในชุดกริยาเรียงนั้น

(8) peb tsiv tsiv moog nyob ib qhau tsua ib qhau
1-พ หนี หนี ไป อยู่ ที่นั่น ที่ ที่นี่
'พวกเราหนีหัวซุกหัวซุนไปอยู่ที่นั่นที่นี่'

ใน (8) ชุดของกริยาเรียง แสดงด้วยกริยา tsiv 'หนี' moog 'ไป' nyob 'อยู่' กริยาสามตัวเรียงต่อกันโดยไม่มีอะไรมาแทรก และกริยาทั้งหมดมีประธานร่วมกัน กริยาเรียงในประโยคนี้แสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันเป็นลำดับ

(9) peb coj moog muag tsua thaib hab suav quav neeg
1-พ เอา ไป ขาย ให้ คนไทย อภ. จีน จีนฮ่อ
'พวกเราเอาไปขายให้คนไทยและจีนฮ่อ'

ตัวอย่าง (9) มีชุดกริยาเรียงประกอบด้วย คำกริยาสี่คำ ได้แก่ coj 'เอา' moog 'ไป' muag 'ขาย' และ tsua 'ให้' ซึ่งคำกริยาทั้งสี่เรียงติดต่อกันโดยไม่มีคำใดมาคั่น และแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกันเสมือนมีเหตุการณ์เพียงเหตุการณ์เดียวเกิดขึ้น เช่นเดียวกับ (10)

(10) tus laug nuav yuav sawv lus saib cov tub ki ua noj
ลณ. แก่ นี้ จะ ลุก มา ดู ลณ. ลูกชาย ลูกสาว ทำ กิน
'คนแก่นี้จะลุกมาดูพวกลูกหลานทำกิน'

หน่วยสร้างกริยาเรียงในประโยคนี้ คือ sawv, lus และ saib ซึ่งเรียงติดต่อกันและมีประธาน tus laug 'คนแก่' ร่วมกัน หน่วยสร้างกริยาเรียง ua 'ทำ' noj 'กิน' มี 'ลูกหลาน' เป็นประธานของหน่วยสร้างนี้

(11) suavdawg moog ua tau sav muab tus npua moos tua taag
ทุกคน ไป ทำ ได้ สุก เอา ลณ. หมู ไป ฆ่า หมด
'ทุกคนเอาหมูไปฆ่าหมดแล้วไปทำให้สุก'

ใน (11) มี sua dlawg 'ทุกคน' เป็นประธานร่วมกันของกริยาเรียง moog 'ไป' ua 'ทำ' tau 'ได้' sav 'สุก' muab 'เอา' moos 'ไป' และ tua 'ฆ่า' โดยมีกรรม tus npua 'หมู' แทรกระหว่างหน่วยสร้างกริยาเรียงดังกล่าว

(12) peb tseem ntshai ntshai moob lab rovqaab tuaj tua peb hab
3-พ กล.ดร. กลัว กลัว ม้ง แดง กลับ มา ยิง 3-พ อภ.
'พวกเรายังกลัวคอมมิวนิสต์ย้อนกลับมายิงพวกเรามาก'

ใน (12) ntshai 'กลัว' เป็นกริยาแสดงสภาพซึ่งสามารถปรากฏกับกริยาเรียงได้ โดยกริยาแสดงสภาพจะต้องปรากฏในตำแหน่งแรกของประโยค สำหรับ (12) กริยาแสดงสภาพปรากฏเป็นกริยาหลักในประโยคและกรรมของกริยาดังกล่าว คือ moob lab 'คอมมิวนิสต์' ปรากฏหน้ากริยาเรียงที่ตามมา หน่วยสร้างกริยาเรียง คือ cai 'ย้อน' qaab 'กลับ' tuaj 'มา' และ tua 'ยิง' มีประธานร่วมกันคือคอมมิวนิสต์

2. ประโยค

ประโยคในภาษาม้งนอกจากจะแบ่งออกเป็นประโยคความเดี่ยว ประโยคความซ้อน และประโยคความรวมดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 แล้ว ยังแบ่งตามลักษณะทางไวยากรณ์ออกเป็นประโยคบอกเล่าและประโยคคำถาม

2.1 ประโยคบอกเล่า

ประโยคบอกเล่าในภาษาม้งมีลักษณะการเรียงลำดับคำแบบ ประธาน-กริยา-กรรม ดังนี้

(13) koj nam ua taab tab
2-อ แม่ ทำ ปัก กระโปรง
'คุณแม่ของเธอปักกระโปรง'

(14) nam xaav xaav laib ntaub
แม่ อยาก อยาก ได้ ผ้า
'แม่อยากได้ผ้า'

การซ้ำคำกริยาในประโยค (14) เพื่อเน้นว่าแม่อยากได้ผ้าจริงๆ

(15) nam tuab leeg nyob huv tsev
แม่ เดียว คน อยู่ ที่ บ้าน
'แม่อยู่ที่บ้านคนเดียว'

รูปปฏิเสธแสดงโดย tsis (tsi) ปรากฏในตำแหน่งหน้าคำกริยาหรือกริยาวลี ตัวอย่างเช่น (16)-(17)

(16) nam txom nyim tsis muaj choj vuv
แม่ ยากจน ป. มี ผ้าห่ม
'แม่ยากจนไม่มีผ้าห่ม'

(17) thaib kuas peb txwv peb tsis kia kia txwv tes thaib yuav tuaj tua peb
ทหาร สั่ง 1-พ หนี 1-พ ป. รีบ รีบ หนี อภ. ทหาร จะ มา ฆ่า 1-พ
'ทหารสั่งให้พวกเราหนี (หาก)พวกเราไม่รีบหนี ทหารจะมาฆ่าพวกเรา'

ใน (17) กริยา kia kia แสดงการเน้นย้ำว่าถ้าไม่รีบๆหนีจะถูกทหารฆ่า

2.2 ประโยคคำถาม

ประโยคคำถามในภาษาม้งแบ่งออกเป็น 2 แบบใหญ่ๆ ได้แก่ คำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ (yes-no question) และคำถามแบบถามข้อมูล (wh-question)

2.2.1 คำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ

ประโยคคำถามชนิดนี้ยังแบ่งย่อยได้อีก 2 แบบ คือ แบบตอบรับ-ปฏิเสธ และแบบถามเพื่อยืนยัน (tag question)

ก. แบบตอบรับ-ปฏิเสธ (yes-no question) มีโครงสร้าง 2 แบบ คือ ใช้รูปคำถาม puas วางไว้หน้าคำกริยา เช่น (18) และมีรูปแบบ กริยา-(หรือ)-ไม่-กริยา เช่น (19)-(20)

(18) koj puas moog ua teb
2-อ ถ. ไป ทำ ไร่
'เธอไปทำไร่หรือเปล่า'

(19) koj moog los tsis moog
2-อ ไป อภ. ป. ไป
'เธอไปหรือไม่ไป' (ดัดแปลงจาก Clark, 1989)

(20) koj moog tsis moog
2-อ ไป ป. ไป
'เธอไปไม่ไป' (ดัดแปลงจาก Clark, 1989)

คลาร์ก (Clark, 1989) ให้ข้อสังเกตว่าโครงสร้างประโยคคำถามแบบกริยา-(หรือ)-ไม่-กริยา แสดงโดยการใช้รูปปฏิเสธหน้ากริยา คำกริยาทั้งสองตำแหน่งคือกริยาเดียวกัน นอกจากนี้ ในภาษาม้งยังมีโครงสร้างคำถามแบบ กริยา^{1}-(หรือ)-ไม่-กริยา^{2} โดยที่ กริยา^{2} คือ tau 'ได้' ซึ่งเป็นกริยาที่แสดงการได้รับหรือกริยาที่แสดงความสามารถ ดังตัวอย่าง (21)

(21) koj ua taag lawm tsis tau
2-อ ทำ หมด กล.สบ. ป. ได้
'เธอทำเสร็จแล้วหรือยัง'

กริยา^{1} ของประโยค (21) คือ ua 'ทำ' กริยา^{2} คือ tau 'ได้' ซึ่งปรากฏท้ายประโยคคำถาม ส่วนคำว่า 'หรือ' ได้ถูกละเอาไว้ จะเห็นได้ว่าในการใช้จริงผู้พูดสามารถละ 'หรือ' ได้ เนื่องจากความหมาย 'หรือ' แฝงอยู่ในประโยคคำถามประเภทนี้อยู่แล้ว เมื่อจะตอบคำถามประเภทนี้สามารถตอบแบบละได้โดยยกเฉพาะส่วนที่มีคำปฏิเสธและกริยา tau ดัง (22)

(22) tsis tau taag
ป. ได้ หมด
'ยังไม่เสร็จ'

ด้วยเหตุนี้ คลาร์ก (Clark, 1989) จึงเรียกโครงสร้างแบบนี้ว่าเป็นโครงสร้างแบบถามเพื่อยืนยันเช่นเดียวกับโครงสร้างต่อไปนี้ซึ่งเป็นโครงสร้างแบบถามยืนยันที่เห็นชัด

ข. แบบถามยืนยัน (tag question) ใช้รูปคำถาม los ในตำแหน่งท้ายประโยค

(23) nam swv cov ntaub klawb nuav xwb los
แม่ ใช้ ลณ. ผ้า ขาว นี้ เท่านั้น ถ.
'แม่ใช้เฉพาะผ้าสีขาวเท่านั้นใช่มั้ย'

2.2.2 คำถามแบบถามข้อมูล

ประโยคคำถามชนิดนี้แสดงโดยรูปแสดงคำถามซึ่งจะปรากฏในตำแหน่งท้ายประโยคคำถาม ซึ่งมีดังต่อไปนี้

ก. qhov twg	'ที่ไหน'
ข. thaum twg	'เมื่อไร'
ค. daab tsw	'อะไร"
ง. ua caag, ua le caag	'ทำไม,อย่างไร,ทำอย่างไร'
จ. leej twg	'ใคร'
ฉ. taav twg	'กี่โมง,ตอนไหน'
ช. pes tsawg	'เท่าไร'

ตัวอย่าง (24) แสดงประโยคคำถามแบบถามข้อมูลซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแสดงคำถามจะปรากฏท้ายประโยคซึ่งเป็นตำแหน่งเดียวกับนามวลีในประโยคคำตอบ (25)

(24) kuv tswv zoo le caag
1-อ พ่อ เหมือน อภ. อะไร,ทำไม
'พ่อของฉันเหมือนอย่างไร'

(25) koj tswv tes tus kws taub ntswg nto fws qhog txhua
2-อ พ่อ อภ. ลณ. ที่ จมูก มี เหงื่อ ออก ตลอด
'พ่อของเจ้าคือคนที่จมูกมีเหงื่อออกตลอด'

ประวัติผู้เขียน

นางสาวสมฤดี เดชอมร เกิดวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ.2514 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ) จากมหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ พ.ศ.2535 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2537